

Ključne delavke in delavci

Diskusija v parih (5 min)

V parih se pogovarjajte o situaciji ko je nekdo zate zastavil dobro besedo, ti pomagal da si dosegel nek svoj osebni cilj;

1. KDO JE KLJUČNI DELAVEC?

- „Nekdo, ki te podpre, ki te porine naprej.“
- **Ključni delavec** je človek, ki si ga izbere uporabnik sam.
- Včasih, ko ne razumemo uporabnika, si moramo vzeti več časa, da izberemo ključnega delavca – opazujemo, vprašamo zaposlene ali družinske člane, ki uporabnika dobro poznajo, preizkusimo.
- Ni pomembno kakšno izobrazbo ima – lahko je zaposlen, nekdo iz skupnosti ali pa uporabnik.
- Ključni delavec je zaveznik uporabnika, pri doseganju njegovih ciljev.

2. KAKO IZBRATI KLJUČNEGA DELAVKCA?

Ko iščemo ključnega delavca, moramo biti pozorni na:

- vzajemno naklonjenost/ spoštovanje,
- podobne interese, hobije
- spol,
- podobna verska prepričanja, etnična skupina,
- jezik, politično opredelitev (Brandon, 1992).

3. KAJ JE NALOGA KLJUČNEGA DELAVCA?

Naloge ključnega delavca

- ◆ osnovna naloga je, da zastopa interese uporabnika, pred izraženim interesom zaposlenih/institucije/pred skupnimi odločitvami, ki so lahko v nasprotju z njegovim interesom.
- ◆ ključni delavec mora dobro poznati uporabnika in njegov osebni načrt,
- ◆ krepi glas uporabnika,
- ◆ za svoje delo vedno pridobi mandat uporabnika (ne dela na svojo roko),
- ◆ lahko nastopi v vlogi zagovornika, ko drugi uporabnika preslišijo/ ga ne upoštevajo, ali pa ne upoštevajo osebnega načrta,
- ◆ skrbi za to, da se cilji iz načrta uresničijo na način, kot je to predvidel uporabnik v načrtu – lahko skliče timsko konferenco, če se načrt ne izvaja v skladu s tem,
- ◆ lahko izvajata kakšen del osebnega načrta, ..

Naloge ključnega delavca

- ◆ ključni delavec skrbi/opozarja, da niso kršene uporabnikove pravice, da dobi vse potrebne storitve, da se izvajajo vse dejavnosti za doseg njegovih ciljev;
- ◆ bdi nad izvajanjem osebnega načrta – da res dosegamo cilje, ki si jih je uporabnik zastavil, lahko tudi sodeluje pri izdelavi osebnega načrta;
- ◆ uporabnik lahko pri uresničevanju ciljev, ki izhajajo iz osebnega načrta, na svojo željo tudi kadarkoli zamenja ključnega delavca;
- ◆ ključni pari si vzamejo čas tudi za druženje (pogovor, sprehod, kavo, ...) - odvisno od medsebojnega dogovora.

4. KAKŠNA JE DRŽA KLJUČNEGA DELAVCA?

- ◆ Perspektiva moči,
- ◆ Uporabniška perspektiva,
- ◆ Zagovorništvo,
- ◆ Krepitev moči, vpliva in izbire,
- ◆ Fleksibilnost (pomembno je, da se osredotočimo na celega človeka, namesto da ga poskušamo stlačiti v okvirje) , iznajdljivost
- ◆ Odpornost

„Moj pristop je, da se najprej z uporabnikom srečam na nek miren, sproščen, odprt način in poskusim ugotoviti, kaj se dogaja v njegovem življenju – da mi pove, kje je trenutno.“ (Ključni delavec)

„Zame osebno, moraš biti določen tip človeka, kvalifikacije sicer pomagajo – meni npr. se je zdelo da nisem kvalificiran za to delo, ampak, kar sem pa imel, je značaj, to da sem empatičen in da se lahko vživim v ljudi, razumem njihovo perspektivo.“

„Mislim, da je zelo pomembno, da najprej zgradiš prijateljstvo, vzpostaviš odnos, šele potem se spustiš v tisto, kaj je treba narediti – kako vas lahko *potegnemo* še malo naprej.“

(Izjave ključnih delavcev v Barnes idr. 2017)

Prednosti uvajanja modela ključnih delavcev:

- uresničevanje osebnega načrta (manj možnosti, da se uresničevanje načrta „ustavi“),
- demokratizacija odnosov med zaposlenimi in uporabniki,
- razvijanje oskrbe po meri posameznika,
- osredotočenost na posameznika in njegove pravice,
- zastopanje interesov uporabnika,
- boljše poznavanje uporabnike, njegovih potreb in želja,
- večanje vpliva in moči uporabnika,
- S ključnim delavcem pridobimo priložnost, da najdemo novega zaupnika, zagovornika, spremljevalca, povezovalca in predvsem nekoga, z veliko mero simpatije ter empatije, ki mu lahko zaupamo.

Diskusija v parih (5 min)

V parih se pogovarjajte o tem, kaj so prednosti in kaj slabosti, če si nekemu ključni delavec.